

Image not found

Lirica Medievale Romanza/sites/all/themes/business/logo.png

Published on *Lirica Medievale Romanza* (<https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it>)

Home > BERTRAN DE BORN > EDIZIONE > Razos > Pois als baros enoia

---

Pois als baros enoia

a cura di Damiano Benedetti

- letto 613 volte

Tradizione Manoscritta

- letto 469 volte

Canzoniere F

- letto 382 volte

Riproduzione fotografica

Al manoscritto [1]

Image not found

https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/?q=sites/default/files/styles/330_px/public/Chig.L.IV_.106.pt_.A_0138_fa_0065v_m_1.jpg&itok=9G1_oZzQ

Image not found

https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/?q=sites/default/files/styles/330_px/public/Chig.L.IV_.106.pt_.A_0139_fa_0066r_m.jpg&itok=jBLlKkjZ

Image not found

https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/?q=sites/default/files/styles/330_px/public/Chig.L.IV_.106.pt_.A_0140_fa_0066v_m.jpg&itok=K7AkutZH

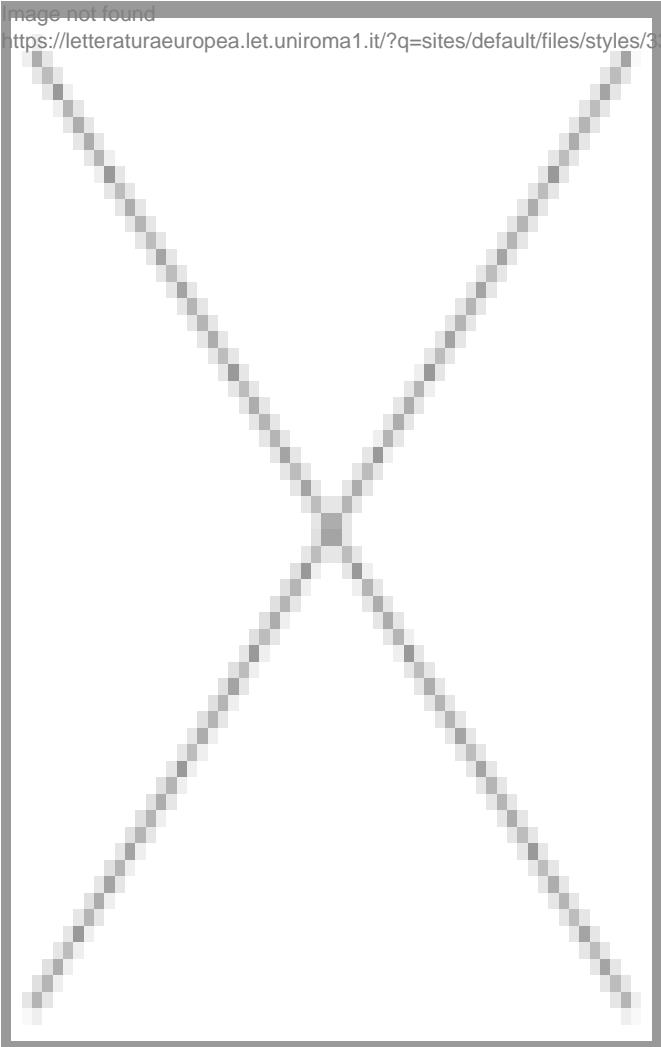
Image not found

https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/?q=sites/default/files/styles/330_px/public/Chig.L.IV_.106.pt_.A_0141_fa_0067r_s.jpg&itok=28QI9WYZ

- letto 266 volte

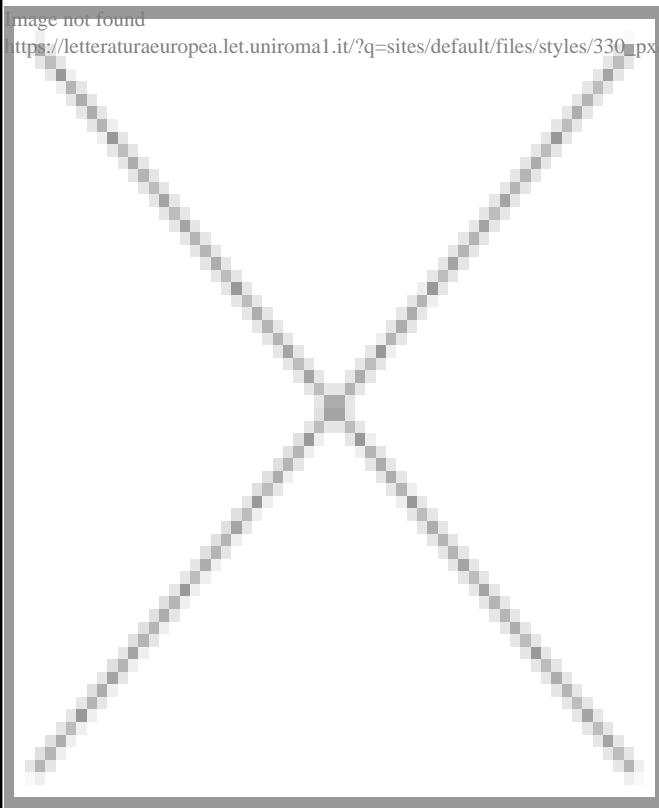
Edizione diplomatica

65v	<p>[Image not found https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/?q=sites/default/files/styles/330_px_l/public/letteraturaeuropea/images/empty-image.png]</p> <p>[I] Nlo te(m)ps (et) enlasaso qel reis phelips de fransa guerreiaua co(n) lo rei richa(r)t dangelterra. si foron amdui en ca(m)p con tota la lor gen: Lo reis de fransa si avia ab se. frances. eborgognos. (et) campagnes. eflamencs. (et) cels de brui. El reis richartz auia ab se. engles enormanx. (et) bretons. epitauis. ecels denieu. e de toreine. e dal manie. (et)desantonge. (et)de lemozi. (et)era sobre lariba dun flum. qe ha nom caura-laqals passa li alpe de niort. E launa ost si era daluna riba. elautra da lautra pa(r)t. (et) aissi esteron be. xv. iornz. Ecascun dia sarmauon epareillaouon de uenir ala ba tailla en semes. Mas arcuesqe (et) euesqe (et) abbat (et) home dorden qui cercauon la paz. eron en meiz. qui de fendian qe la batailla no(n) era. Et un dia foron armat tuit aqill qeran con lei richart (et)esqui rat de ueniralabatailla. (et) de passar la</p>
66r	

seura. Eli frances sarmere(n)t (et) sesqilirent. E li bon home derelion forn com las crotzels braz pregan righat el rei phelip qe la ba tailla no degues estre. El reis de fra(n)sa di sia qe no(n) remandria la batailla. sil reis richartz noill fazia fezeltat de tot so qel auia de sai mare. del ducat de norman dia e del ducat dequitania. (et) del comtat de piteus. Eqeill rendes gisort. lo qallo res richartzllauia tolta. Et en richa(r)tz qa(n)t auziaquestap(ar)aula qel reis phelips d(em)ma(n) daua. p(er) la gran baudessa qel auia qar li campagnes auian adel promes qe noill serian alencontra. p(er) lagran qantitat dels esterlis qe lauia semenatz entre lor. si montet en destrier. emes lelm en latesta. efai sonar las tro(m)pas. efai desserar los seus confanos en contra laiga p(er) passar oltra. Et ordenet las esqueras dels baros. (et) de la seu gent p(er) passar oltra alabatailla. El reis phelips qan lo ui uinir mo(n)tet en destrier. emes lelm en latesta. eto ta la seu genz montet en destriers e prendere(n)t lor armas. p(er) ueniralabatailla. trait li campanes qui no meteron elms entesta. El reis phelips qan ui ri chart uenir ela seu gen con ta(n) gran

uigor. eui qill ca(m)panes no uenion ala batailla. el fo auiliz (et) espauentaz. Eco mensem far appellar los archiesques (et) euesques (et) homes derelion. totz aquels qel auion prenat de la paz far. e p(re)guet lor qill anesso prega(r) richart de la paz. e del concordi. E silor p(ro)mes de far e dedir.(et) de recebre aquella paz (et) aquella(con) cordia degisort del demandel uassala ge. qe fazia an richart. E li saint home uengron tuit co(n) lascrotz en bratz en (con)tra lo rei richartz ploran. qel ague(s) pietat de tanta bona gen. co(n) auia el camp. qe tuit eran amorir. (et) qel uol gues la paz. qill li faran laissar gisort. el rei partir de sobre la seu terra. Eli baron qan auzire(n)t la grand honor qel reis phelips li presentaua. foron tuit al rei richart. conseilleron lo qel prez lo (con)cordi ela paz. Ep(er) los precs dels homes religios p(er) (con) seill dels seus baros. si fez la paz el concordi. si qe gisort li laisat quitame(n)z lo reis phelips el vassalages remas en penden. si com se staua. E parti se del ca(m)p. el reis richartz remas. E fo iurada la paz dam dos lo reis adez anz. e desferron lor ost. (et) deron

comiat al soldadiers. E ue(n)gron escars
(et) auar (et) cobe am dui li rei. eno uolgron
farost ni despendre. si non en en falco(n)s
(et) en austors. (et)encans.(et) en librers (et) en
co(m)prar terras (et) possessios.(et) en far tort
alor baros. Don tuit li baron del rei defra(n)
sa forn trist (et) dolen. eli baron del rei Ri
chart. qar ill auian la paz faicha perca
scus dels dos reis era uengutz escars (et)
uilans. E Bertrans de born fo plus iraz
qe negus dels autres baros. p(er) so qarel
no se deletaua mas en guerra de si e da
utru emais en la guerra dels dos reis. p(er)
so qe quant ill guerreiauan en sems. el
auia dal rei richart tot so quel uolia. da
ueredonor. Et era temsutz p(er) lo dire de
la lengua damdos los reis. Don el p(er) uo
luntatquel acqill rei tornassen ala gue(r)
ra. e p(er) la uoluntat quel ui als autres ba
ros. si fez aquest siruentes. B(er)tra(n)s d(e) bo
(r)n.

- letto 361 volte

Edizione diplomatico-interpretativa

[ ] Nlo te(m)ps (et) enlasaso quel reis phelips de fransa guerreiaua co(n) lo rei richa(r)t dangelterra. si foron amdui en ca(m)p con tota la lor gen: Lo reis de fransa si avia ab se. frances. eborgognos. (et) campagnes. eflamencs. (et) cels de brui. El reis richartz auia ab se. engles enormanx. (et) bretons. epitauis. ecels de nieu. e de toreine. e dal manie. (et)desantonge. (et)de lemozi. (et)era sobre lariba dun flum. qe ha nom caura laqals passa li alpe de niort. E launa ost si era daluna riba. elautra da lautra pa(r)t. (et) aissi esteron be. xv. iornz. Ecascun dia sarmauon epareillaoun de uenir ala ba tailla en semes. Mas arcivesqe (et) euesqe (et) abbat (et) home dorden qui cercauon la paz. eron en meiz. qui de fendian qe la batailla no(n) era. Et un dia foron armat tint aqill qeran con lei richart (et)esquiat de uenir alabattailla. (et) de passar la

[.]n lo temps et en la saso qe?l reis Phelps de Fransa guerreiava con lo rei Richart d'Angelterra, si foron amdui en camp con tota la lor gen. Lo reis de Fransa si avia ab se Franses e Borgognos et Campagnes, e Flamencs et cels de Brui. E'l reis Richartz avia ab se Engles e Normanz et Bretons e Pitavis e cels d'Enjeu e de Toreine e dal Manie et de Santonge et de Lemozi . Et era sobre la riba d'un flum qe ha nom Caura, la qals passa li al pe de Niort. E la una ost si era da l'una riba e l'autra da l'autra part et aissi esteron be .xv. jornz, e cascun dia s'armavon e pareillavon de venir a la batailla ensembles. Mas arcivesqe et evesqe et abbat et home d'orden, qui cercavon la paz, eron en meiz qui defendian qe la batailla non era. Et un dia foron armat tuit aqill q'eran con lei Richart et s'esquirat de venir a la batailla et de passar la

seura. Eli frances sarmere(n)t (et) sesqilirent. E
li bon home derelion forn com las crotzels braz pregan righat el rei phelip qe la batailla no degues estre. El reis de fra(n)sa dia qe no(n) remandria la batailla. sil reis richartz noill fazia fezeltat de tot so qel auia de sai mare. del ducat de normania e del ducat dequitania. (et) del comtat de piteus. Eqeill rendes gisort. lo qallo res richartzllauia tolt. Et en richa(r)tz qa(n)t auziaquestap(ar)aula qel reis phelips d(em)ma(n)
daua. p(er) la gran baudessa qel auia qar li campagnes auian adel promes qe noill serian alencontra. p(er) lagran qantitat dels esterlis qel auia semenatz entre lor. si montet en destrier. emes lelm en latesta. efai sonar las tro(m)pas. efai desserar los seus confanos en contra laiga p(er) passar oltra. Et ordenet las esqueras dels baros. (et) de la seu gent p(er) passar oltra alabatai-lla. El reis phelips qan lo ui uinir mo(n)tet en destrier. emes lelm en latesta. eto ta la seu gent montet en destriers e prendre(n)t lor armas. p(er) ueniralabatai-lla. trait li campanes qui no meteron elms entesta. El reis phelips qan ui ri chart uenir ela seu gen con ta(n) gran

Seura,e li Frances s?armerent et s?esqilirent. E
li bon home de relion forn com las crotzels braz pregan Righat e·l rei Phelip qe la batailla no degues estre. E?l reis de Fransa disia qe non remandria la batailla, si·l reis Richartz no·ll fazia fezeltat de tot so q'el avia de sai mar e del ducat de Normandia e del ducat d'Equitania et del comtat de Piteus, e qe·ill rendes Gisort, lo qal lo res Richartz ll?avia tolt. Et En Richartz, qant auzi aqesta paraula qe?l reis Phelips demandava, per la gran baudessa q?el avia, qar li Campagnes avian ad el promes qe no·ill serian a l?encontra, per la gran qantitat dels esterlis q'el avia semenatz entre lor, si montet en destrier e mes l?elm en la testa; e fai sonar las trompas e fai desserar los seus confanos contra l?aiga per passar oltra et ordenet las esqueras dels baros et de la seu gent per passar oltra a la batailla. E?l reis Phelips, qan lo vi vinir, montet en destrier e mes l?elm en la testa e tota la seu gent montet en destriers e prenderent lor armas per venir a la batailla, trait li Campanes qui no meteron elms en testa. E·l reis Phelips, qan vi Richart venir e la seu gen con tan gran

uigor. eui qill ca(m)panes no uenion ala batailla. el fo auiliz (et) espauentaz. Eco mensem far appellar los archiuesques (et) euesques (et) homes derelion. totz aquels quel auion prenat de la paz far. e p(re)gues lor qill anesso prega(r) richart de la paz. e del concordi. E silor p(ro)mes de far e de dir.(et) de recebre aquella paz (et) aquella(con) cordia degisort del demandel uassala ge. qe fazia an richart. E li saint home uengron tuit co(n) las crotz en bratz en (con)tra lo rei richartz ploran. quel ague(s) pietat de tanta bona gen. co(n) auia el camp. qe tuit eran amorir. (et) quel uol gues la paz. qill li faran laissar gisort. el rei partir de sobre la seu terra. Eli baron qan auzire(n)t la grand honor quel reis phelips li presentaua. foron tuit al rei richart. conseilleron lo quel prezes lo (con)cordi ela paz. Ep(er) los precs dels homes religios p(er) (con) seill dels seus baros. si fez la paz el concordi. si qe gisort li laisat quitame(n)z lo reis phelips el va ssalages remas en penden. si com se staua. E parti se del ca(m)p. el reis richartz remas. E fo iurada la paz dam dos lo reis adez anz. e desferron lor ost. (et) deron

vigor e vi q-ill Campanes no venion a la batailla, el fo aviliz et espauentaz. E comenset far appellar los archivesques et evesques et homes de relion, totz aquels qe l'avion prenat de la paz far, e pregues lor q-ill anesso pregar Richart de la paz e del concordi e si lor promes de far e de dir et de recebre aquella paz et aquella concordia de Gisort del deman del vassalage
qe fazia a·N Richart. E li saint home vengron tuit con las crotz en bratz encontra lo rei Richartz, ploran q-el agues pietat de tanta bona gen con avia el camp, qe tuit eran a morir, et q-el volgues la paz, q-ill li faran laissar Gisort e.l rei partir de sobre la seu terra. E li baron, qan aurient la grand honor qe-l reis Phelips li presentava, foron tuit al rei Richart, conseilleron lo q-el prezes lo concordi e la paz. E per los precs dels homes religios, per conseill dels seus baros, si fez la paz e?l concordi si qe Gisort li laisat quitamenz lo reis Phelips e?l vassalages remas en penden, si com s'e-stava, e parti se del camp, e?l reis Richartz remas. E fo jurada la paz d?amdos lo reis a dez anz e desferron lor ost et deron

comiat al soldadiers. E ue(n)gron escars
(et) auar (et) cobe am dui li rei. eno uolgron
farost ni despendre. si non en en falco(n)s
(et) en austors. (et)encans.(et) en librers. (et) en
co(m)prar terras (et) possessios.(et) en far tort
alor baros. Don tuit li baron del rei defra(n)
sa forn trist (et) dolen. eli baron del rei Ri
chart. qar ill auian la paz faicha perca
scus dels dos reis era uengutz escars (et)
uilans. E Bertrans de born fo plus iraz
qe negus dels autres baros. p(er) so qarel
no se deletaua mas en guerra de si e da
utru emais en la guerra dels dos reis. p(er)
so qe quant ill guerreiauan en sems. el
auia dal rei richart tot so qel uolia. da
ueredonor. Et era temsutz p(er) lo dire de
la lengua damdos los reis. Don el p(er) uo
luntatquel acqill rei tornassen ala gue(r)
ra. e p(er) la uoluntat qel ui als autres ba
ros. si fez aquest siruentes.

comjat al soldadiers. E vengron escars
et avar et cobe amdui li rei e no volgron
far ost ni despendre, si non en en falcons
et en austors et en cans et en librers et en
comprar terras et possessios et en far tort
a lor baros. Don tuit li baron del rei de
Fransa forn trist et dolen, e li baron del rei
Richart,
qar ill avian la paz faicha, per cascus
dels dos reis era vengutz escars et
vilans. E Bertrans de Born fo plus iraz
qe negus dels autres baros, per so qar el
no se deletava mas en guerra de si e
d'autrui e mais en la guerra dels dos reis,
per
so qe quant ill guerreiaavan ensem, el
avia dal rei Richart tot q'el volia
d'aver e d'onor et era temsutz per lo dire
de
la lengua d'amos los reis. Don el per
volutant q'el ac qu'ill rei tornassen a la
guerra
e per la voluntat q'el vi als autres baros,
si fez aquest sirventes

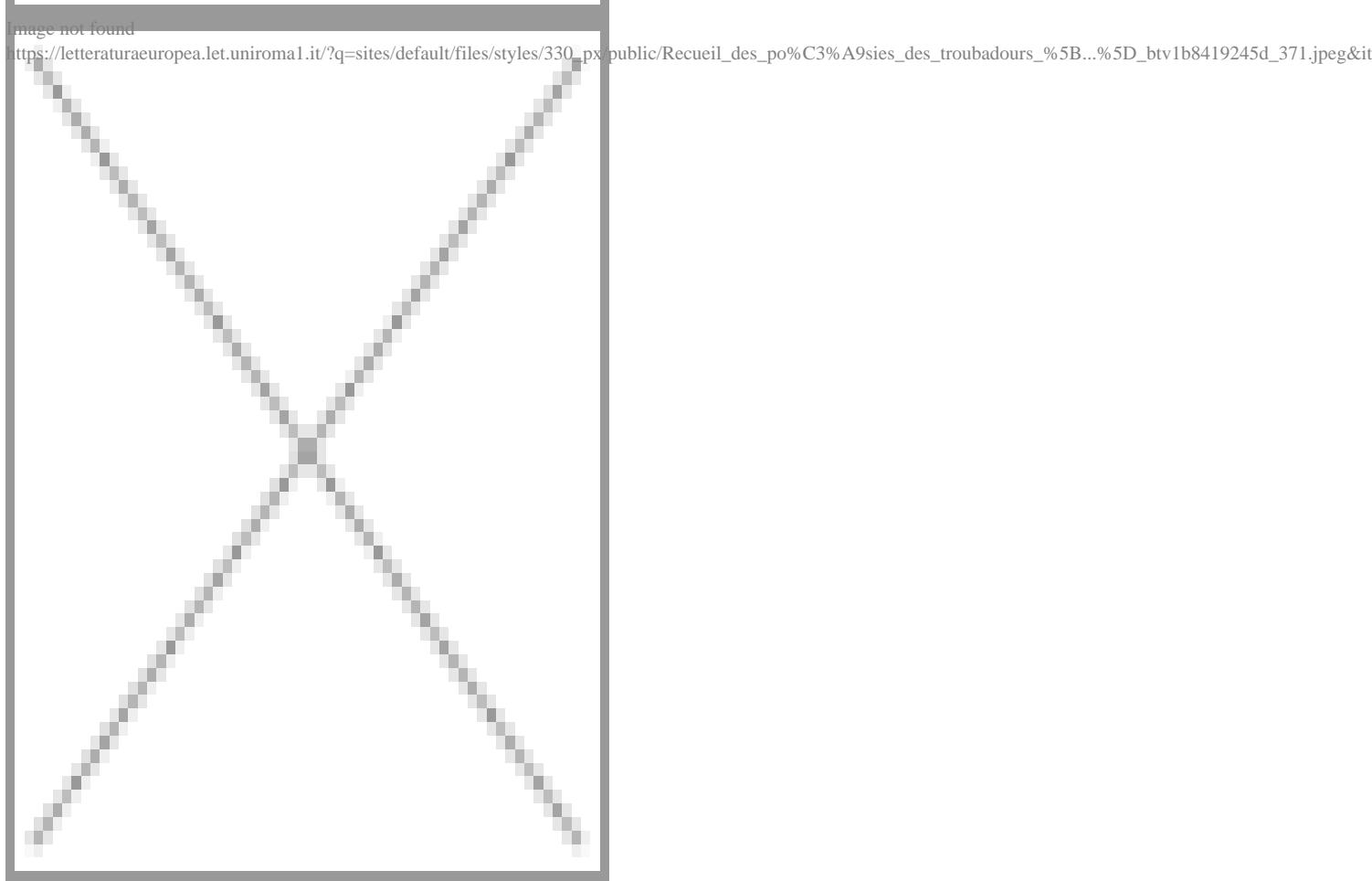
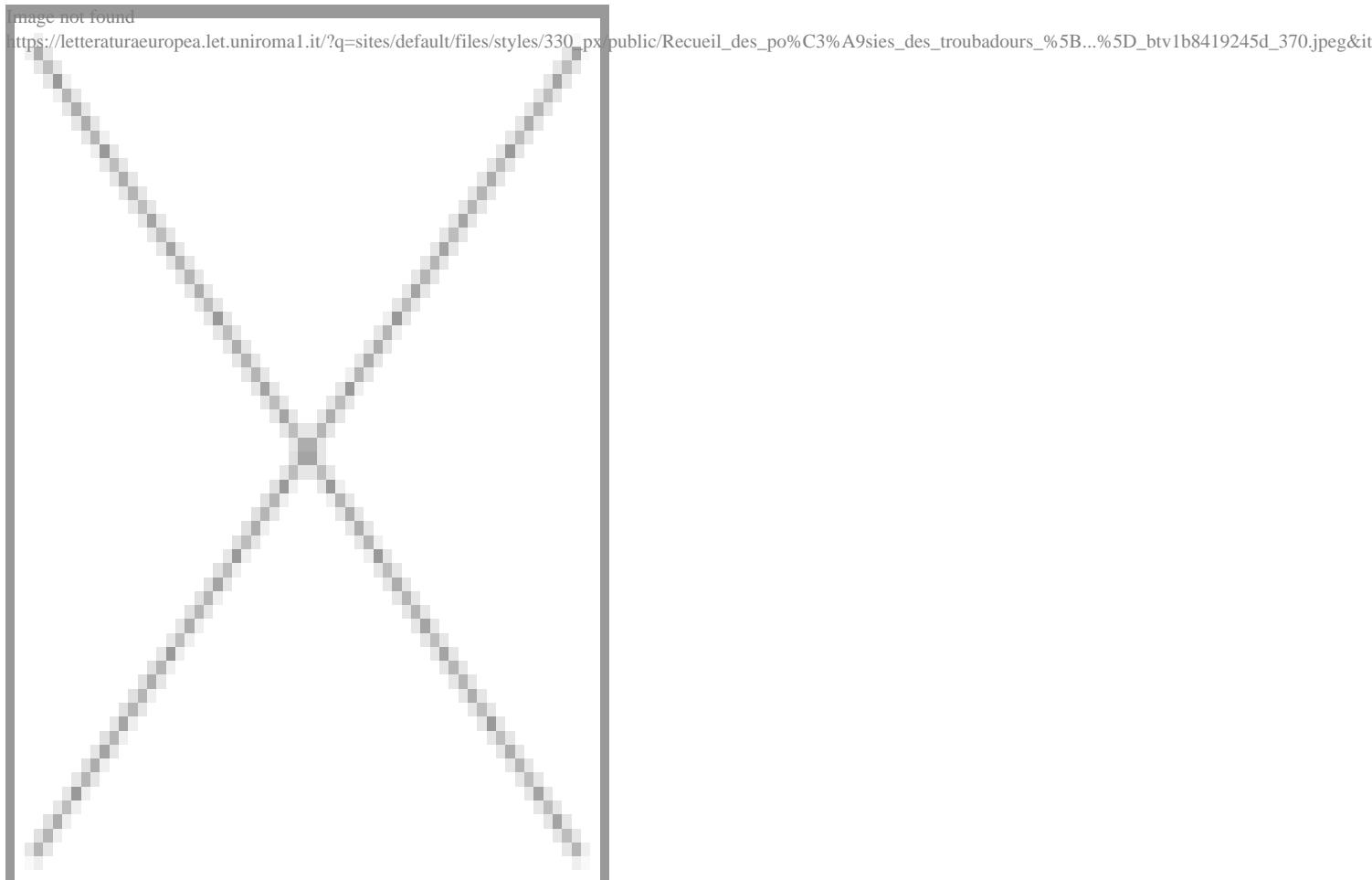
- letto 288 volte

Canzoniere I

- letto 389 volte

Riproduzione fotografica

Al manoscritto [2]

- letto 273 volte

Edizione diplomatica

178v

image not found

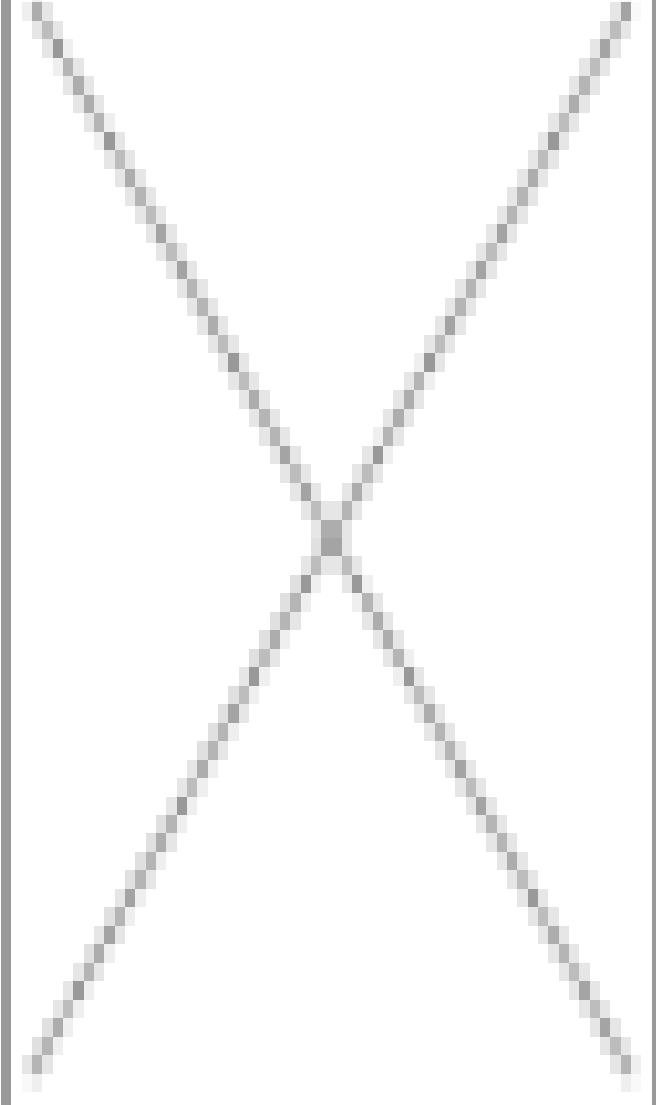
https://letteraturaeuropaea.let.uniroma1.it/?q=sites/default/files/styles/330_px_landscape/public/Recueil_des_po%C3%A9sies_des_troubadours_%5B1%5D_btv1b8419245d_170.jpg&itok=...

EN lo temps et en la sazon quelo reis richard tz
dengleterra guerreiaua ablo rei felip de
fransa. Sil feiron amdui encamp ab tota
lor gen. lo reis de fransa si auia abse. frances

ebergoi(n)gnos. ecampanes. eflame(n)cs. ecels de berrión. El reis richartz auia abse engles enorma(n)z. ebretos. epeitaus. ecels danieu. ede torrena. edal-maine. ede saint onge. ede lemozin. et era sobre la riba dun flum que anom Gaura. lo qual passa al pe de niort. Eluna ostz si era duna riba. elautra ost era dalautra. Et enaissi esteron.xv. iorn. echascu(n) iorn sarmauan et appareillauan de uenir ala batailla ensem. Mas arcuesque et euesque et abat et home dorde que cercaua(n) patz eran emiech que defendian que la batailla no(n) era. Et un dia foron armat tuit aquill que ran ab lo rei richart et esqueirat de uenir ala batailla. ede passar la gaura. eli frances sarmarent et esqueirere(n)t. eli bon home de religion foron ablas crotz en bratz. pregant richart el rei felip que la batailla no(n) degues esser. el reis de franza dizia que la batailla no(n) remanria sil reis richart noill fazia fezeutat de tot so que auia de samar. Del ducat de norma(n)dia. edeldu-cat de quitania. edel comtat de peitieus. eqeil rendes guiertz. lo qual lo reis richartz lauia tot. Et enrichartz qua(n)t auzi aquesta parau-la quel reis felips demandaua. p(er) la grant batuseda quel auia. Carli ca(m)panes alui promes que noill serion alencontra p(er) la grant cantitat dels esterlins que auia semenatz entre lor. si montet en destrer emes lelm en latesta. e fai sonar las trombas efai dessar los sieus co(n)-fanos encontra laiga p(er) passar outra. Et aordena las esqueiras dels baros ede la [soa] gen p(er) passar outra alabatailla. El reis felips tant lo ui uenir montet endestrer emes lelme en testa. Etota la soa gens mo(n)teron endestriers. epresero(n) lor armas p(er) uenir ala batailla. Trait li ca(m)panes que no meteron elmes en testa. El reis felips qa(n)t ui uenir enrichart ela soa gen ab ta(n)t gra(n) uigor. Eui queill ca(m)panes no uenion ala batalha. elfon auilitz et spaue(n)tatz. Ecom(en)sa far a-pareillar los arcuesques els euesques et homes de relion tot aquells que lauion prenat de la patz far. E preguet lor quil aneson pregar en richart de la patz far edel concordet. Esi lor p(ro)-mes de far ede dir aquella patz et aquel concordi del deman de gisort edel uassalatge q(ue)ill fazia enrichartz. Eli sai(n)t home uengron ab las crotz embratz encontra lo rei richart plora(n).

Image not found

[https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/?q=sites/default/files/styles/330_px_landscape/public/field/image/171.jpg&itsec=ca\(m\)p](https://letteraturaeuropea.let.uniroma1.it/?q=sites/default/files/styles/330_px_landscape/public/field/image/171.jpg&itsec=ca(m)p)

Quel (agues) pietat de tanta bona gen com auian el
que tuit eron amorir. Eques uoluges la patz qil
farian laissar guisort. el rei partir de sobre la soa
terra. Eli baron qua(n)t auziron la grant honor q(ue)l
reis felips li presentaua. foron tuich al rei richa -
rt. conseilleron lo quel preses lo concordi ela patz.
Et el per los precs dels bos homes de religion ep(er)
lo conseill dels seus baros si fetz la patz el concor -
di. Si quel reis felips li laisser guiot quitame(n).
el uassalatges remas enpenden si com el estaua.
epartit se del camp. El reis richartz remas. eforo(n)
iurat ambe dui la patz adetz anz. edeisfeiro(n) lor
ostz. ederon comiat als soudadiers. Euengron
escars et auars ambedui li rei ecobe. Eno uolg -
ron far ost ni despendre. Si no(n) en falcos et en au -
stors et en chans et enlebriers et enconprar ter -
ras epossessions. et en far tort alor baros. do(n) tuit -
li baron del rei de fransa foron trist edolen eli ba -
ron del rei richart carauian la patz faicha. p(er) que
chascu(n)s dels dos reis era uengutz escars eulans.
enbertrans de born sifo plus iratz que negus de
ls autres baros. p(er) so car no se dellectaua mais
en guerra de si edautrui. emais en la guerra
dels dos reis. p(er) so que quant il auian li dui rei
guerra ensems. eill auia<n> denrichart tot so q(ue)l
uolia dauer edonor. Et era temsutz damdos los
reis p(er) lor dire delalenga. Don el p(er) uolu(n)tat quel
ac queil rei torneson ala guerra e p(er) la uolu(n)tat
quel ui als autres baros si fetz aquest s(ir)uentes.
lo quals come(n)ssa.   pois li baron son irat ni lor
pesa.

- letto 366 volte

Edizione diplomatico-interpretativa

178v

[E]nlotemps et enlasazon que lo reisricha(r)tz
Dengleterra guerreiaua ablo rei felip de
fransa. Sil feiron amduiencamp ab tota
lor gen. lo reis de fransa si auiaabse. frances

En lo temps et en la sazon que lo reis Richartz
d?Engleterra guerreiava ab lo rei Felip de
Fransa, si.l feiron amdui en camp ab tota
lor gen. Lo reis de Fransa si avia ab se Frances

ebergoi(n)gnos. ecampanes. eflame(n)cs. ecels de
be-
rrion. El reis richartz auia abse englesenorma(n)z.
ebretos. epeitaus. ecelsdanieu. edetorrena. edal -
maine. ede saint onge. edelemozin. et era sobre
la riba dunflumqueanomGaura. lo qual
passa al pe de niort. Eluna ostz si era duna riba.
elautra ost era dalautra. Et enaissi esteron.xv.
iorn. echascu(n) iorn sarmauan et appareillauan
de uenir ala batailla ensem. Mas arcivesque
et evesque et abat et home dorde que cercava(n)
patz eran emiech que defendian que la batailla
no(n) era. Et un dia foron armat tuit aquill qe
ran ab lo rei richart et esqueirat de uenir ala
batailla. ede passar la gaura. eli frances sarme-
rent et esqueirere(n)t. eli bon home de religion
foron ablas crotz en bratz. Pregant richart el
rei felip que la batailla no(n) degues esser. El reis
de franza dizia que la batailla no(n) remanria
sil reis richart noillfazia fezeutat de tot so qe
auia de samar. Del ducat de norma(n)dia. edeldu-
cat de quitania. edelcomtat de peitieus. eqeil
rendes guiotz. lo qual lo reis richartz lauia
tot. Et enrichartz qua(n)t auzi aquesta paraula
que quel reis felips demandaua. p(er) lagrant ba-
udesa quel auia. Carli ca(m)panes lui promes
que noill serion alencontra p(er) la grant cantitat
dels esterlins que auia semenatz entre lor.
si montet en destrer emes lelm en latesta. e
fai sonar las trombas e fai dessar los sieus co(n)-
fanos contra laiga p(er) passar outra. Et aordena
las esqueiras dels baros ede la [soa] gen p(er)
passar
outra ala batailla. El reis felips cant lo ui uenir
montet endestrer emes lelme en testa. Etota
la soa gens mo(n)teron endestriers. epresero(n) lor
ar-
mas p(er) uenir ala batailla. Trait li ca(m)panes qe
no meteron elmes en testa. El reis felips qa(n)t
ui uenir enrichart ela soa gen ab ta(n)t gra(n) ui
gor. Eui queill ca(m)panes no uenion ala batailla.
el fon auilizt et spaue(n)tatz. Ecom(en)safar a-
pareillar los arcivesques els evesques et homes
de relion tot quels que lauion pregat de la
patz far. E preguet lor quil aneson pregar en
richart de la patz far edel concordi. Esi lor p(ro) -
mes de far ede dir aquella patz et aquel concordi
del deman de gisort edel uassalatge q(ue)ill
fazia enrichartz. Eli sai(n)t home uengron ab
las crotz en bratz encontralo reirichart plora(n).

e Bergoingnos e Campanes e Flamencs e cel de
Berrion. El reis Richartz avia ab se Engles e
Normanz
e Bretos e Peitaus e cel d'Anjeu e de Torrena e dal
Maine e de Saint Onge e de Lemozin. Et era sobre
la riba d'un flum que a nom Gaura, lo qual
passa al pe de Niort. E l'una ostz si era d'una riba
e l'autra ost era da l'autra. Et enaissi esteron XV
jorn e chascun jorn s'armavan et appareillavan
de venir a la batailla ensem. Mas arcivesque
et evesque et abat et home d'orde que cercavan
patz, eran e miech, que defendian que la batailla
non era. Et un dia foron armat tuit aquill q'eran
ab lo rei Richart et esqueirat de venir a la
batailla e de passar la Gaura, e li Frances s'armerent
et esquiererent. E li bon home de religion
foron ab las crotz en bratz, pregant Richart el
rei Felip que la batailla non degues esser. El reis
de Franza dizia que la batailla non remanria
si. El reis Richart no ill fazia fezeutat de tot so qe
avia de sa mar, del ducat de Normandia e del ducat
d'Equitania e del comtat de Peitieus e qe. il
rendes Guiotz, lo qual lo reis Richartz l'avio
tot. Et En Richartz, quant auzi aquesta paraula
que. El reis Felips demandava, per la grant baudesa
qu'el avia, car li Campanes a lui promes
que no ill serion a l'encontra per la grant cantitat
dels esterlins que avia semenatz entre lor,
si montet en destrer e mes l'elme en la testa
e fai sonar las trombas e fai dessar los sieus
confanos contra l'aiga per passar outra et
aordena las esqueiras dels baros e de la soa gen per
passar outra ala batailla. El reis Felips, cant lo vi
venir, montet en destrer e mes l'elme en testa e tota
la soa gens monteron en destriers e preseron lor
armas per venir a la batailla, trait li Campanes qe
no meteron el mes en testa. El reis Felips, qant vi
venir En Richartz e la soa gen ab tant gran vigor e vi
que ill Campanes no venion a la batailla,
el fon avilizt et espaventatz. E comensa far
apareillar los arcivesques e ls evesques et homes
de relion, tot quels que l'avion pregat de la
patz far, e preguet lor quil aneson pregar En
Richart de la patz far e del concordi. E si lor promes
de far e de dir aquella patz et aquel concordi
del deman de Gisort e del vassalatge que ill
fazia En Richartz. E li saint home vengron ab
las crotz en bratz contra lo rei Richart, ploran

Quel [agues] pietat de tanta bona gen comauianel
ca(m)p
Que tuit eron amorir. Eques uolgues la patz qil
farian laissar guisort. el rei partir de sobre la soa
terra. Eli baron qua(n)t auziron la grant honor q(ue)l
reis felips li presentaua. Foron tuich al rei richart.
conseilleron lo quel preses lo concordi ela patz.
Et el per los precs dels boshomes de religion ep(er)
lo conseill dels seus baros si fetz la patz el concor-
di. Si quel reis felips li laisset guiort quitame(n).
el uassalatges remas enpenden si com el estaua.
epartit se del camp. El reis richartz remas. eforo(n)
iurat ambedui la patz adetz anz. edeisfeiro(n) lor
ostz. ederon comiat als soudadiers. Euengron
escars et auars ambedui li rei ecobe. Eno uol-
ron far ost ni despendre. Si no(n) en falcos et en au-
stors et en chans et enlebriers et enconprar ter-
ras epossessions. et en far tort alor baros. Do(n) tuit
li baron del rei de fransa foron trist edolen eli ba-
ron del rei richart car auian la patz faicha. p(er) que
chascu(n)s dels dos reis era uengutz escars eulans.
enbertrans de born sifo plus iratz que negus de-
ls autres baros. p(er) so car no se dellectaua mais
en guerra de si edautrui. emais en la guerra
dels dos reis. p(er) so que quant il auian li dui rei
guerra ensems. eill auia<n> denrichart tot so q(ue)l
uolia dauer edonor. Et era temsutz damdos los
reis p(er) lor dire de la lenga. Don el p(er) uolu(n)tat
quel
ac queil rei torneson ala guerra e p(er) la uolu(n)tat
quel ui als autres baros si fetz aquest s(ir)uentes.
lo quals come(n)ssa.   pois li baron son irat ni
lor
pesa.

qu'el agues pietat de tanta bona gen com avian el
camp, que tuit eron a morir, e que.s volgues la patz
q'il
farian laissar Guisort e.l rei partir de sobre la soa
terra. E li baron, quant auziron la grant honor que.l
reis Felips li presentava, foron tuich al rei Richart,
conseilleron lo qu'el preses lo concordi e la patz.
Et el, per los precs dels homes de religion e per
lo conseill dels seus baros, si fetz la patz e.l
concordi.
Si que.l reis Felips li laisset Guiort quitamen
e.l vassalatges remas en penden si com el estava
e partit se del camp, e.l reis Richartz remas e foron
jurat ambedui la patz a detz anz e deisfeiron lor
ostz e deron comiat als soudadiers. E vengron
escars et avars ambedui li rei e cobe e no
volgron far ost ni despendre, si non en falcos et en
austors et en chans et en lebriers et en comprar
terrass e possessions et en far tort a lor baros. Don
tuit
li baron del rei de Frans foron trist e dolen, e li baron
del rei Richart car avian la patz faicha per que
chascuns dels dos reis era vengutz escars e vilans.
En Bertrans de Born si fo plus iratz que negus dels
autres baros, per so car no se dellectava mais
en guerra de si e d'autrui e mais en la guerra
dels dos reis, per so que quant il avian li dui rei
guerra ensems, eill avia d'En Richart tot so qu'el
volia d'aver e d'onor et era temsutz d'amdos los
reis per lor dire de la lenga. Don el, per voluntat q'el
ac que.il rei torneson a la guerra e per la voluntat
qu'el vi als autres baros, si fetz aquest sirventes, lo
quals comenassa *Pois li baron son irat ni lor pesa.*

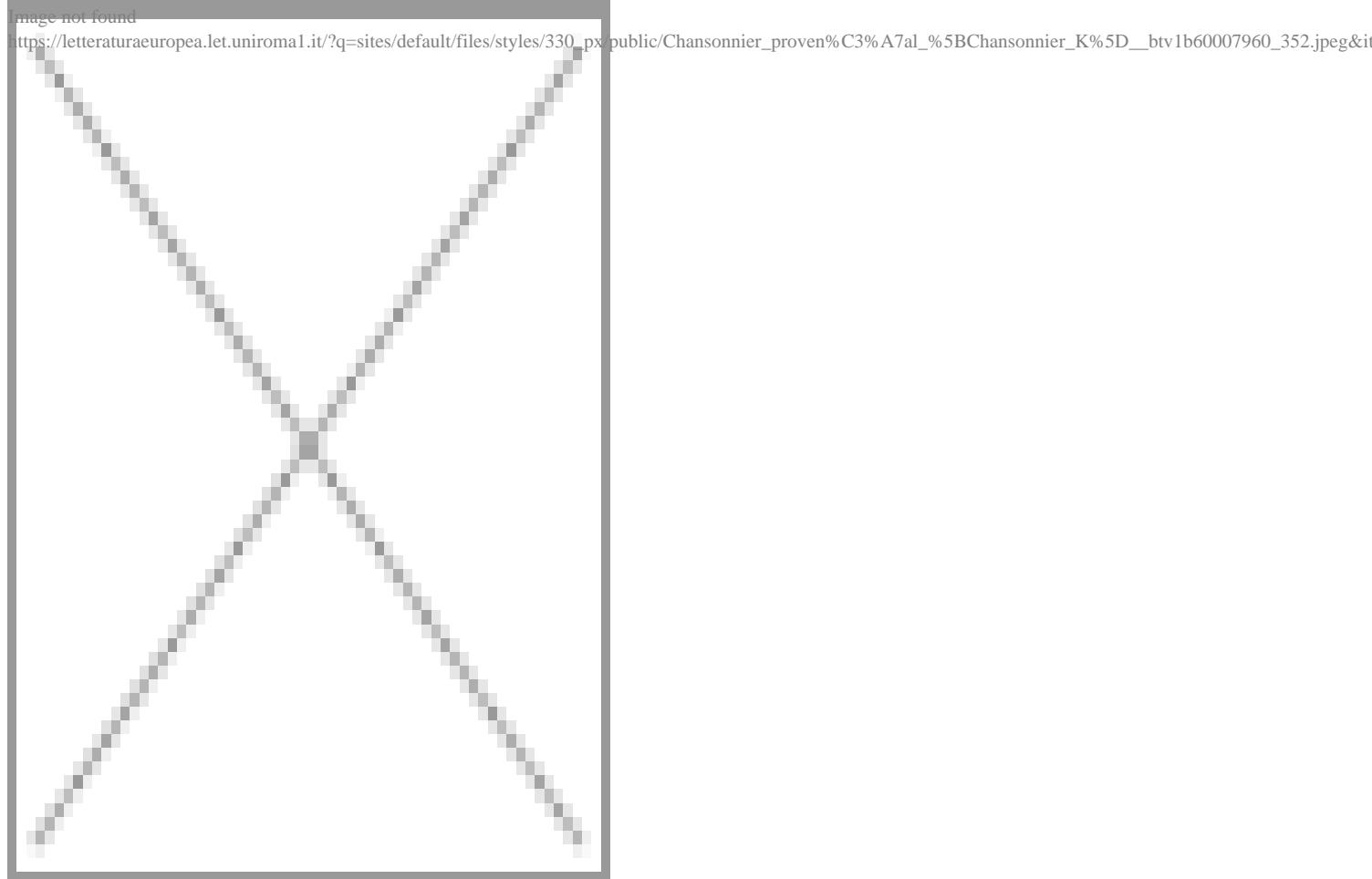
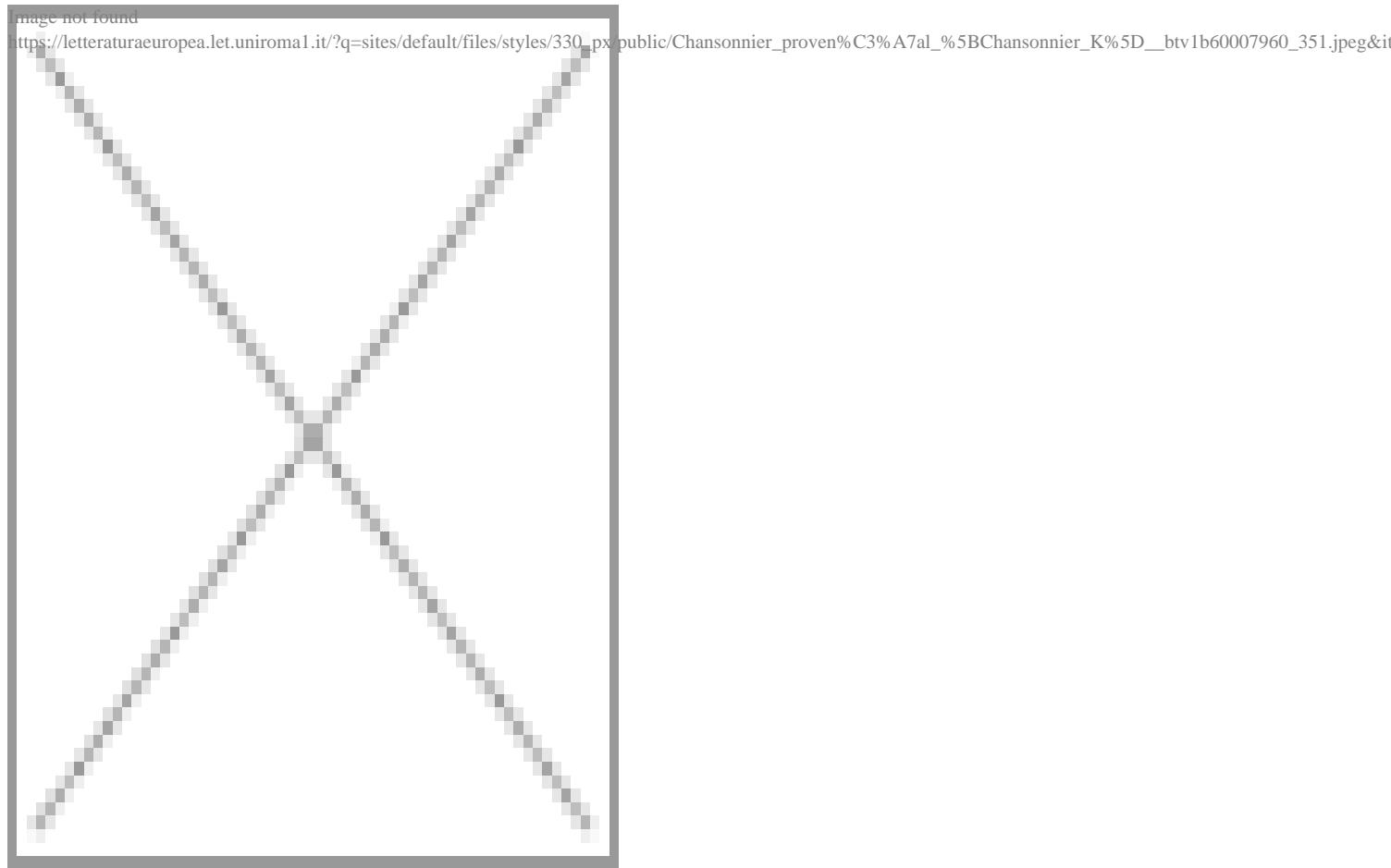
- letto 291 volte

Canzoniere K

- letto 384 volte

Riproduzione fotografica

Al manoscritto [3]

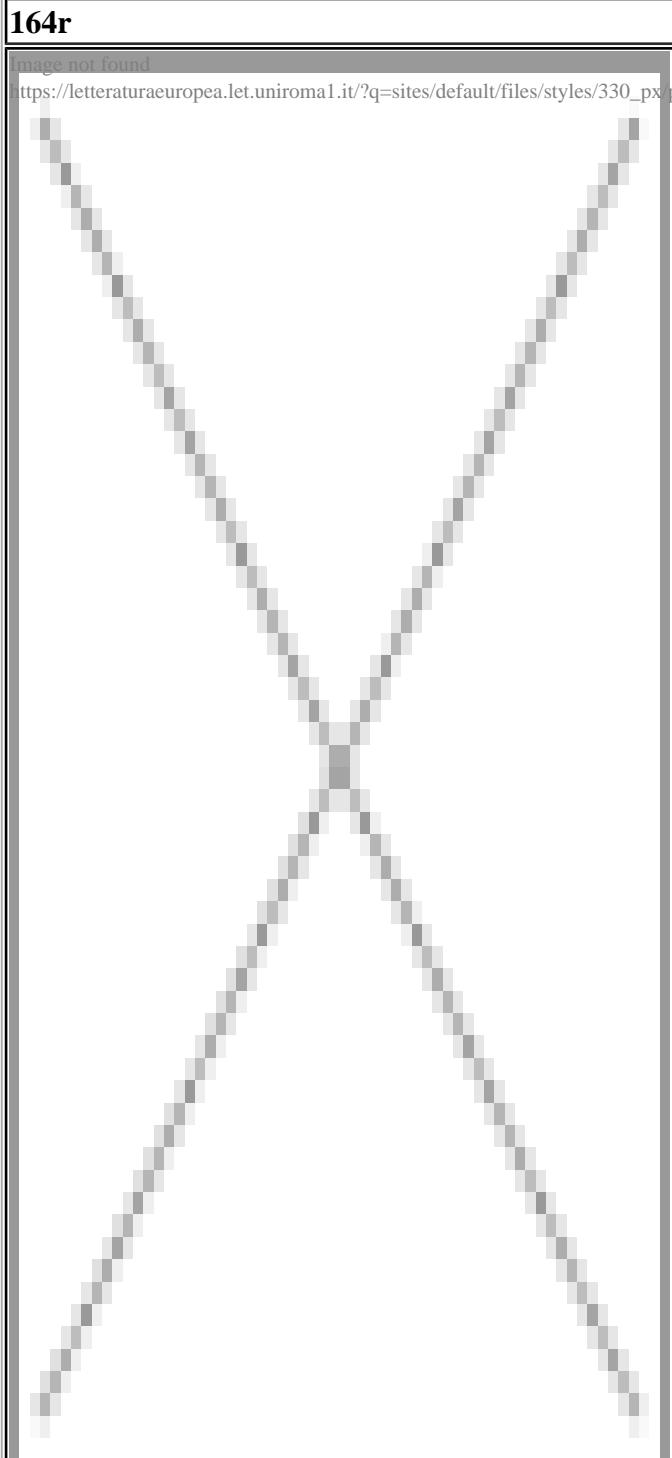

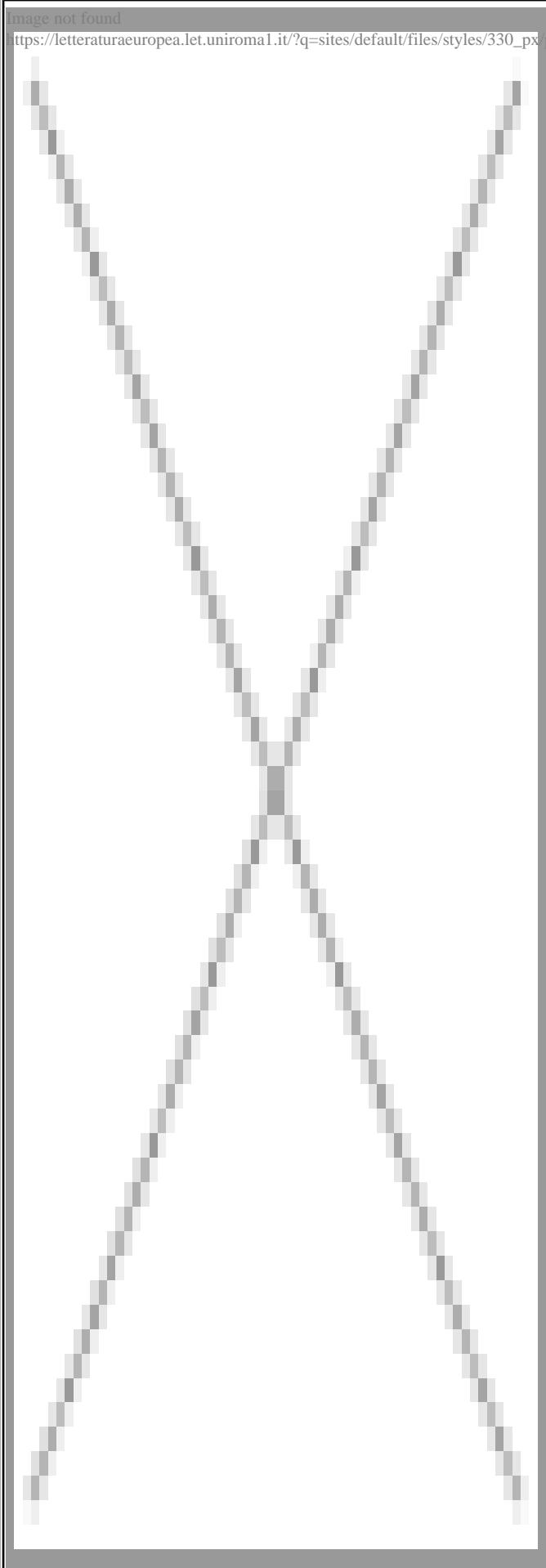
- letto 299 volte

Edizione diplomatica

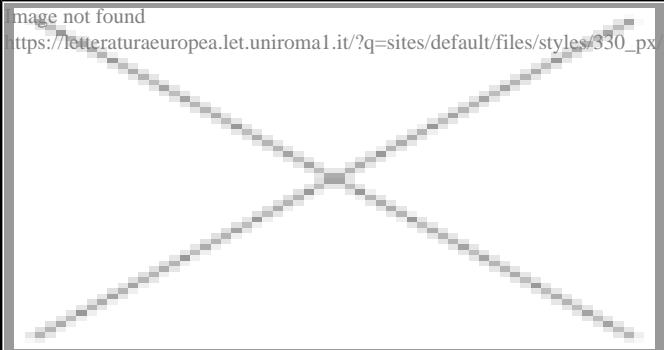
164r

Image not found

	<p>[E]N lo temps et en la sazon que lo reis richartz dngleterra guerreiaua ablo rei felip de fransa. sil feiron amdui encamp ab tota lor gen. lo reis de fransa si auia ab se. frances ebergoignos. ecampanes. eflamencs. e cels de berrion. El reis richartz auia abse. eng(l)es enormanx. ebretos. epeitaus. e cels danieu. ede torena. edalmaine. ede sai(n)t onge. ede lemozin. et era sobre la riba dun flum que anom Gaura. lo quals passa al pe de niort. Eluna ostz [si era duna riba. elaut(r)a ost] era dalaissi esteron. xv. iorns. echascun iorn sarmauan et appareillauan de uenir alabatilla ensem. Mas arcuesque et euesque et abat et home dorde que cercaua(n)t patz eran emiech que defend(i)an que la batailla non era. Et un dia foron armat tuit aquill qeran ablorei richart et esqueirat de uenir a la batailla. ede passar la gaura. eli frances sarmere(n)t et esqueirere(n)t. eli bon home d(e) religion foron ab las crotz en bratz. pregant richart el rei felip que la batailla no(n) degues esser. el reis de franza dizia que la batailla no(n) remanria. Sil reis richartz noill fazia fezeutat de tot so que auia desa mar. Del ducat de normandia. edelducat de quitania. edel comtat de peitieus. equeil rendes guiortz. lo qual lo reis richartz la uia tot. Et enrichartz qua(n)t auzi aquesta paraula quel reis felips demandaua. p(er) la grant badesa quel auia. Car li ca(m)panes alui p(ro)mes que noill serion alencontra per la grant</p>
---	---

cantitat dels esterlins que auia semenatz en-
tre lor. Si montet endestrer emes lelm en la
testa. efai sonar las trombas efai dessar los
sieus confanos contra laiga per passar
outra. Et <i>aordena las esqueiras dels baros
ede lasoa gen per passar outra ala batailla.
El reis felips cant lo ui uenir montet en
destrer emes lelme entesta. Etota lasoa ge-
ns monteron en destrers epreseron lor arm-
as per uenir ala batailla. Trait li campan-
es que no meteron elmes en testa. El reis
felips quant ui uenir en richart elasoa gen
ab tant grant uigor. Eui queill ca(m)panes no
uenion ala batailla. el fon auilitz et espa-
uentatz. Ecomensa far apareillar los arcieu-
sques els euesques et homes de religion toz
aqueles quelauion prenat de la patz far. Ep(re)-
guet lor quil aneson pregat en richart d(e)
la patz far edel concordi. Esi lor promes de
far ede dir aquella patz et aquel concordi
del deman de gisort edel uassatge queill fa-
zia en richartz. Eli saint home uengron ab
las crotz embratz enco(n)tra lo rei richart plo-
ran. Quel agues piatat de tanta bona ge(n)
com auia nel ca(m)p que tuit eron amorir.
Eques uoluges la patz quill farian laissa(r)
guisort. el rei partir de sobre la <riba> soa
terra. Eli baron quant auziron la gra(n)t ho-
nor quel reis felips li presentaua. foro(n) tui-
ch al rei richart. conseilleron lo quel pre-
ses lo concordi elapatz. Et el per los precs
dels bos homes de religion eper lo conseill
dels seus baros si fetz la patz el concordi. Si
quel reis felips li laisset guiot quitamen.
El uassalatges remas enpenden si com el e-
staua. epartit se del camp. El reis richartz
remas. eforon iurat ambedui la patz adetz
anz. edeisfeiron lor ostz. ederon comiat als
soudadiers. Euengron escars et auars am
bedui li rei ecobe. Eno uolgron far ost ni
despendre. Si no(n) enfalcós et en austors (et)
en cans et enlebriers et en co(m)prar terras
epossessions. et enfar tort alor baros. Don
tuit li baron del rei de fransa foron trist e
dolen eli baron del rei richart car auian la
patz faicha. p(er)que chascu(n)s dels dos reis
era uengutz escars euilans. en Bertrans
de born si fo plus iratz que negus dels au-
tres baros. p(er)so car el no se dellectaua ma-
is enguerra desi ed<e>autrui. emais en la

guerra dels dos reis. p(er)so que quant il auia(n)
li doi rei guerra ensems. el auia denrichartz.
tot so quel uolia dauer edonor. Et era te(n)suz
damdos los reis per lor dire de la lenga. Don-
el per uoluntat quel ac queil rei torneson a
la guerra eper la uolontat quel uials autres
barons sifetz aquest siruentes. lo quals co-
mensa. puois li baron son irat ni lor |
pesa.

- letto 352 volte

Edizione diplomatico-interpretativa

164r

[E]N lo temps et en la sazon que lo reis richardz d'Engleterra guerrejava ab lo rei Felip de fransa. silfeironamduencamp abtota lor gen. lo reis de fransa si auia ab se. frances e Bergoignos. ecampanes. e flamencs. e cels de berrion. El reis richartz auia abse. eng(l)esenormanz. ebretos. epeitaus. e cels danieu. edetorena. edalmaine. ede sai(n)t onge. edelemozin. et era sobre la riba dun flum que anom Gaura. lo quals passa al pe de niort. Eluna ostz
[si era duna riba. elaut(r)a ost]
era dalastra. Et en-
aissiesteron. xv. iorns. echascuniornsar-
mauan et appareillauan de ueniralabatai-
llaensems. Mas arcivesque et evesque et abat et home dorde que cercaua(n)t patz eran emiech que defend(i)an que la batailla non era. Et un dia foron armat tuit aquill q'eran ablo rei richart et esqueirat de uenir a la batailla. ede passar la gaura. eli frances sarmere(n)t et esqueirere(n)t. eli bon home d(e)
re-
ligion foron ab lascrotz en bratz. pregant richartel rei felip que la batailla no(n) degues esser. elreis de franzadiziaque la batailla no(n) remanria. Sil reis richartz noill fazia fezeutat de tot so que auia desa mar. Del ducat de normandia. edel ducat de quitania. edel comtat de peitieus. equeil rendes Guiortz. lo qual lo reis richartz la uia tot. Et enrichartz qua(n)t auzia questa paraula quel reis felips demandaua. p(er) la grant baudesa quel auia. Car li ca(m)panes alui p(ro)mes
que noill serion alencontra per la grant

En lo temps et en la sazon que lo reis Richartz d'Engleterra guerrejava ab lo rei Felip de Fransa, si?l feiron amdui en camp ab tota lor gen. Lo reis de Fransa si avia ab se Frances e Bergoignos e Campanes e Flamencs e cels de Berrion. E.l reis Richartz avia ab se Engles e Normanz e Bretos e Peitaus e cels d'Anjeu e de Toren e dal Maine e de Saintonge
e de Lemozin. Et era sobre la riba d'un flum que a nom Gaura, lo quals passa al pe de Niort. E l?una ostz
si era d?una riba e l?autra ost
era da l?autra. Et enaissi
esteron xv jorns, e chascun jorn s?armavan et appareillavan de venir a la batailla ensems. Mas arcivesque et evesque et abat et home d?orde que cercavant patz, eran e miech que defendian que la batailla non era. Et un dia foron armat tuit aquill q'eran ab lo rei Richart et esqueirat de venir a la batailla e de passar la Gaura. E li Frances s?armerent et esqueirerent. E li bon home de religion foron ab las crotz en bratz, pregant Richart e?l rei Felip que la batailla non degues esser. E.l reis de Franza dizia que la batailla non remanria si?l reis Richartz no?ill fazia fezeutat de tot so que avia de sa mar, del ducat de Normandia e del ducat d'Equitania e del comtat de Peitieus e que.il rendes Guiortz lo qual lo reis Richartz l?avia tot. Et En Richartz, quant auzi questa paraula que?l reis Felips demandava, per la grant baudesa qu'el avia, car li Campanes a lui promes que no?ill serion a l?encontra per la grant

Cantitat dels esterlins que auia semenatz entre lor. Si montet endestrer emes lelm en la testa. efai sonar las trombas efaí dessar los sieus confanos contra laiga per passar outra. Et *<i>*aordena las esqueiras dels baros edela soagen per passar outra ala batailla. El reis felips cant lo u iuenir montet en destrer emes lelme entesta. Etota lasoa gens monteron en destrers e preseron lor armas per uenir ala batailla. Trait li campanes que no meteron elmes en testa. El reis felips quant ui uenir en richart elasoa gen ab tant grant uigor. Eui qeill ca(m)panes no uenion ala batailla. el fon auilitz et espauentatz. Ecomensa far apareillar los arcivesques els euesques et homes de religion toz aquels quelauion prenat de la patz far. Ep(re)-guet lor quil aneson pregar en richart d(e) la patz far edel concordi. Esi lor promes de far ede dir aquellapatz et aquel concordi del deman de gisorte del uassatge queill fazia en richartz. Eli saint home uengron ab las crotz embratz enco(n)tra lo reirichart ploran. Quel agues piat de tanta bona ge(n) com auia nel ca(m)p que tuit eron amorir. Eques uoluges la patz quill farian laissa(r) guisort. el rei partir de sobre la *<riba>* soa terra. Eli baron quant auziron la gra(n)t honor quel reis felips li presentaua. foro(n) tui-chal rei richart. conseilleron lo quel preses lo concordi elapatz. Et el per los precs dels bos homes de religion eper lo conseill dels seus baros si fetz la patz el concordi. Si quel reis felips li laisset guiot quitamen. El uassalatges remasen penden si com el estaua. epartit se del camp. El reis richartz remas. eforon iurat ambedui la patz adetz anz. edeisfeiron lor ostz. ederon comiat als soudadiers. Euengron escars et auars am bedui li rei ecobe. Eno uolgron far ost ni despendre. Si no(n) enfalcós et en austors (et) en cans et enlebriers et en co(m)prar terras epossessions. et enfar tort alor baros. Don tuit li baron del rei de fransa foron trist e dolen eli baron del rei richart car auian la patz faicha. p(er)que chascu(n)s dels do sreis era uengutz escars e uilans. en Bertrans de born si fo plus iratz que negus dels autresbaros. p(er)so car el no se dellectaua mai-s enguerra desi ed<e>autrui. emais en la

cantitat dels esterlins que avia semenatz entre lor, si montet en destrer e mes l?elm en la testa e fai sonar las trombas e fai dessar los sieus confanos contra l?aiga per passar outra et aordena las esqueiras dels baros e de la soa gen per passar outra a la batailla. E.l reis Felips, cant lo vi venir, montet en destrer e mes l?elme en testa. E tota la soa gens monteron en destrers e preseron lor armas per venir a la batailla, trait li Campanes que no meteron elmes en testa. E.l reis Felips, quant vi venir En Richart e la soa gen ab tant grant vigor e vi qe?ill Campanes no venion a la batailla, el fon avilitz et espaventatz. E comensa far apareillar los arcivesques e?ls evesques et homes de religion, toz aquel que l?avion prenat de la patz far. E preguet lor quil aneson pregar En Richart de la patz far e del concordi. E si lor promes de far e de dir aquella patz et aquel concordi del deman de Gisort e del vassatge que ill fazia En Richartz. E li saint home vengron ab las crotz en bratz contra lo rei Richart, ploran qu'el agues piat de tanta bona gen com avia nel camp, que tuit eron a morir, e que.s volgues la patz, qu'ill farian laisser Guisort, e.l rei partir de sobre la soa terra. E li baron, quant auziron la grant honor que?l reis Felips li presentava, foron tuich al rei Richart, conseilleron lo qu'el preses lo concordi e la patz. Et el, per los precs dels bos homes de religion e per lo conseill dels seus baros, si fetz la patz e.l concordi, si que?l reis Felips li laisset Guiort quitamen e?l vassalatges remas en penden si com el estava, e partit se del camp, e.l reis Richartz remas. E foron jurat ambedui la patz a detz anz, e deisfeiron lor ostz e deron comiat als soudadiers. E vengron escars et avars ambedui li rei e cobe, e no volgron far ost ni despendre, si non en falcós et en austors et en cans et en lebriers et en comprar terras e possessions et en far tort a lor baros. Don tuit li baron del rei de Fransa foron trist e dolen, e li baron del rei Richart, car avian la patz faicha, per que chascuns dels dos reis era vengutz escars e vilans. En Bertrans de Born si fo plus iratz que negus dels autres baros per so car el no se dellectava mai-s en guerra de si e d'autrui e mais en la

guerra dels dos reis. p(er)so que quant il auia(n)
li doi rei guerra ensems. elauia denrichartz.
tot so quel uolia dauer edonor. Et era te(n)suz
damdos los reis per lor dire de la lenga. Don-
el per uoluntat quel ac queil rei torneson a
la guerra eper la uolontat quel uials autres
baronssifetzaquestsiruentes. lo quals co-
mensa. puois li baron son irat ni lor |
pesa.

guerra dels dos reis, per so que, quant il avian
li doi rei guerra ensems, el avia d?En Richartz
tot so quel volia d?aver e d?onor et era tensuz
d?amdos los reis per lor dire de la lenga.
Don el, per voluntat qu?el ac que.il rei torneson a
la guerra e per la volontat qu?el vi als autres
barons, si fetz aquest sirventes lo quals
comensa: ?Puois li baron son irat ni lor pesa?.

- letto 337 volte

Credits | Contatti | © Sapienza Università di Roma - Piazzale Aldo Moro 5, 00185 Roma T (+39) 06 49911
CF 80209930587 PI 02133771002

Source URL: <https://letteraturaeuropaea.let.uniroma1.it/?q=laboratorio/pois-als-baros-enoia>

Links:

- [1] https://digi.vatlib.it/view/MSS_Chig.L.IV.106.pt.A/0138
- [2] <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b8419245d/f371.item.r=Chansonnier.langFR#>
- [3] <https://gallica.bnf.fr/ark:/12148/btv1b60007960/f351.item.r=chansonnier.langFR>